

Kriminalitet og straf – forslag til brug af materialet

Intro:

Hurtig brainstorm over former for kriminalitet - på tavlen:

Berigelseskriminalitet: tyveri / indbrud / røveri / væbnet røveri /

Voldsforbrydelser: vold / drab / mord

Sædelighedsforbrydelser: blufærdighedskrænkelser / voldtægt / incest

Økonomisk kriminalitet / bedrageri / socialt bedrageri / skatteunddragelse (sort arbejde) / dokumentfalsk / hæleri

Narkokriminalitet

Miljøkriminalitet

Overtrædelse af færdselsloven bl.a. spritkørsel

Brainstorm også på typer af straf:

bødestraf / erstatning / fængselsstraf (betinget/ubetinget)/ tidsbestemt forvaring (mentalt raske) / behandlingsdom (sindssyge) / fodlænke / samfundstjeneste / udvisning

Og andre steder i verden: (dødsstraf / pisk / stening / amputation etc.)

KRIMINALITET

Lav hjemme: læseøvelse type 2B

http://basby.dk/m5/krim/rekordlav_kriminalitet.htm

Læs hjemme teksten 'Kriminaliteten falder'

http://basby.dk/m5/krim/tekster/kriminaliteten_falder.pdf

+ én af de her fire kommentarer fra eksperter:

<http://basby.dk/m5/krim/tekster/nyhedsdirektoer.pdf>

<http://basby.dk/m5/krim/tekster/politiinspektoer.pdf>

<http://basby.dk/m5/krim/tekster/politiker.pdf>

<http://basby.dk/m5/krim/tekster/sociologiprofessor.pdf>

Lav også et par diskussionsspørgsmål til emnet

I klassen – genfortæl teksten sammen i en gruppe og referer de fire synspunkter

+ Diskuter jeres spørgsmål (skriv dem på tavlen først)

Sprogligt arbejde hjemme s-passiv:

<http://basby.dk/m5/krim/synespluspassivintro.htm>

Sprogligt arbejde hjemme – substantiver nøgen eller ubekendt
<http://basby.dk/m5/krim/substantiverabstraktkonkret.htm>

Læs hjemme: 'Hård kerne af unge begår omfattende kriminalitet'
<http://basby.dk/m5/krim/tekster/>

Lav hjemme: læseøvelse type 2B: Den kriminelle lavalder
<http://basby.dk/m5/krim/kriminel%20lavalder.htm>

I klassen:

Snak om evt problemer med ord i øvelsen om 'Den kriminelle lavalder'

Snak om evt forståelsesspørgsmål i 'Hård kerne af unge....'

Diskussion:

- Hvor mener I den kriminelle lavalder bør ligge? Hvorfor?
- Ved I hvor den ligger i andre lande?
- Synes I unge kriminelle skal behandles anderledes end ældre? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad er karakteristisk for den hårde kerne af unge kriminelle?
- Hvad mener eksperterne i teksten med ordene 'gadeidentitet', 'ressourcefattige familier', 'dårlige socioøkonomiske omstændigheder'?
- Hvad tror I kan få disse unge væk fra kriminalitet?

Evt. Mere om emnet + små tv-klip her – hvis det har interesse:

<https://www.dr.dk/skole/samfundsfag/hoejere-eller-lavere-kriminel-lavalder>

Hjemme: Se klip, søg på nettet og **lav præsentation** af Ubådssagen

<http://basby.dk/m5/krim/ubaad.htm>

STRAF

Hjemme: se tv-klippet (det er langt-15 min) 'fængsel.hotel.historie'.

<http://basby.dk/aftenhold/klip/faengsel%20hotel.mp4>

Tag noter til spørgsmålene her:

<http://basby.dk/m5/krim/klasseaktiviteter/faengselhistorie.pdf>

I klassen: Snak om spørgsmålene ud fra jeres noter

Sprogligt arbejde hjemme s-passiv: <http://basby.dk/m5/krim/synespluspassiv.htm>

Sprogligt arbejde hjemme substantiver ubekendt eller bekendt

<http://basby.dk/m5/krim/substantiverbekendtube kendt.htm>

Hvorfor straffer man?

Læs den her tekst, lav opgaven og tænk over spørgsmålene

<http://basby.dk/m5/krim/hvorforstraf.htm#>

I klassen: Hvorfor straffer man? – snak om teksten og om spørgsmålene

Læs eksemplerne her sammen i klassen: Hvilke argumenter er der for at straffe?

http://basby.dk/m5/krim/klasseaktiviteter/hvorfor_straffer_vi_klasse.pdf

Diskuter:

1. Hvad får folk til at begå kriminalitet?
2. Hvordan bekæmper man bedst kriminalitet?
3. Hvordan kan et samfund forebygge kriminalitet?

Hjemme: Øvelse med bøjning af substantiverede adjektiver:

<http://basby.dk/m5/krim/substantiveredeadj.htm>

Evt

Hjemme se tv-klip Et af DF's sidste nye påfund: 'Livstidsfængsel skal tages bogstaveligt'. Tag noter. Formuler synspunkter og argumenterne for dem.

<http://basby.dk/m5/krim/livstid.htm>

I klassen: Sammenlign jeres synspunkter og argumenter og vurder dem.

Hjemme: tv-klip med diktatøvelse: Det nye fængsel i Ennermark

<http://basby.dk/m5/krim/faengselhotel.htm>

Hjemme:

Lav en mundtlig præsentation på 2 minutter af en af de tre frihedsstraffe ud fra en af de her tre film: Tænk på strukturen!

Samfundstjeneste <http://www.kriminalforsorgen.dk/Samfundstjeneste-6421.aspx>

Fodlænke <http://www.kriminalforsorgen.dk/Fodl%C3%A6nke-6412.aspx>

Lukket fængsel <http://www.kriminalforsorgen.dk/Film-om-f%C3%A6ngsel-7659.aspx>

Sprogligt arbejde hjemme substantiver bekendt eller demonstrativ

<http://basby.dk/m5/krim/substantiverbekendtdemonstrativ.htm>

I klassen: Hvordan gik diktatøvelsen fængselhotel? Kommentarer til klippet?

INFO: Det koster 1900 kr i døgnat at sidde i fængsel!

I klassen: Præsentationer af de 3 typer straf i grupper – de andre skal kommentere på struktur og udtale/forståelse

Efter hvert oplæg skal I også snakke om, hvilke fordele og ulemper den form for straf har, for den dømte og for samfundet.

5 minutter til at tænke over de kommentarer I fik - Bytte rundt og prøve en gang til

Tv-klip i klassen: Kurser om vrede fængsel kriminalitet

<http://basby.dk/m5/krim/klip/kurser%20om%20vrede%20faengsel%20kriminalitet.mp4>

(Den anden del af klippet er svært – fanger der forklarer – men meget interessant.

Brug udskriften ved anden gennemsyn, og snak om de mange gode og sjove udtryk)

Snak sammen om spørgsmålene efter udskriften.

UFORMEL STRAF / STRAF EFTER STRAFFEN

Hjemme: Læs og se video her om uformelle straffe og nye strafformer:

<http://www.forbrydelseogstraf.dk/udfordringer-og-alternativer>

Tag noter til spørgsmålene: <http://basby.dk/m5/krim/uvmvideosp.pdf>

I klassen: Snak om spørgsmålene – lav en liste over uformel straf

INFO til lærerne om uformel straf:

-Væsentligt vanskeligere at få job.

-Indkomsten efter fængsel permanent lavere end før dommen

-Svært at komme tilbage på arbejdsmarkedet med en plettet straffeattest.

Ledighed giver mere kriminalitet. Stiger ledigheden med ét procentpoint, stiger kriminaliteten med omkring tre procent.

-Løsladte har ofte en større gæld til staten for sagsomkostninger og eventuelle erstatninger til dem, som har lidt skade af den kriminalitet vedkommende har begået.

-Sandsynligheden for, at parforholdet går i stykker, stiger nemlig med hele 76 procent i kølvandet på en domsafsigelse.

EVT. Læs sammen: Diskussion af straf efter straffen:

Carlos'Kitsch'en hjælper med at finde vejen ud af kriminalitet

<https://www.dr.dk/levnu/tvaers/michael-paa-28-er-faerdig-med-faengslet-jeg-fik-en-vej-ud-af-kriminalitet#!/00:00>

Sprogligt arbejde hjemme: Kontraster: derimod/til gengæld/tværtimod

<http://basby.dk/m5/krim/derimod.htm>

Sprogligt arbejde klasseaktivitet - opfølgning passiv:

http://basby.dk/m5/krim/klasseaktiviteter/klasseaktivitet_passiv.pdf

DØM SELV

Klasseaktivitet: Døm selv – Sag 1 herfra: <http://www.forbrydelseogstraf.dk/>

Læs sagsbeskrivelsen sammen – diskuter spørgsmålene i grupper og skriv straf ned

Læs Del 2: Uddybende informationer – diskuter spørgsmålene

Snak i plenum om resultaterne – Hvilke formål er der med jeres straf?

(Der er flere sager at vælge imellem)

Klasseaktivitet: Tommy Tøttrup – Læs først i grupper

<http://basby.dk/aftenhold/klip/hvordan%20ville%20du%20doemme.pdf>

Lyt og forstå hjemme: Hvordan ville du dømme? Tag noter til Tommy Tøttrup

I klassen næste gang: Diskuter i grupper, hvilken straf I ville give ham og hvorfor.

Argumenter for jeres domme i plenum. Hvilke formål har de?

Læreren fortæller, hvad de adspurgte gav ham, og hvad han faktisk fik.

<http://basby.dk/m5/krim/klasseaktiviteter/danskernesdomtommy.pdf>

Sprogligt arbejde hjemme substantiver alle former

<http://basby.dk/m5/krim/substantiveralleformer.htm>

Til repetition af ordforråd:

Flash cards: <http://basby.dk/m5/krim/krimfc.html>

Kryds og tværs til kopi: <http://basby.dk/m5/krim/klasseaktiviteter/krydsord.pdf>

Kryds og tværs til hjemmebrug: <https://crosswordlabs.com/view/krim41>

Skriftlige opgaver:

Mindre opgaver kunne være at svare skriftligt på ét eller flere af spørgsmålene til teksterne. *Husk at synspunkter skal begrundes! Og brug gerne eksempler.*

Fx

- Hvorfor tror de fleste, at kriminaliteten stiger, når den faktisk falder?

- Hvilket formål med at straffe mener du er det vigtigste?
- Hvor mener du den kriminelle lavalder skal ligge?
- Hvad kunne man gøre for at mindske 'straffen efter straffen'?
- Hvorfor bliver man kriminel?

PD3-agtig opgave type B om kriminalitet og straf:

<http://basby.dk/m5/krim/kriminalitet%20og%20straf.pdf>

LINK til sitet Forbrydelse § straf <http://www.forbrydelseogstraf.dk/>

– et undervisningsmateriale til gymnasiet og udskolingen lavet af Undervisningsministeriet.

Der er fire film af 10-15 minutter som er gode til at give læreren et overblik over emnet, før man starter i klassen, eller til kursister, der gerne vil have ekstra lyttemuligheder om emnet. Især de sidste tre er brugbare.

Straffens udvikling (historisk)

Straffens formål

Straf i dag

Udfordringer og alternativer

Der er desuden 5 eks på straffesager, med vidneudsagn, hvor man selv kan agere dommer og skal argumentere for sin dom. Gode til gruppearbejde.